

**UREDBE EU O KOORDINACIJI SUSTAVA
SOCIJALNE SIGURNOSTI
– OD 1. SRPNJA PRIMJENJUJU SE I NA
HRVATSKE DRŽAVLJANE –**

Hrvatski sabor je na sjednici održanoj 19. travnja 2013. donio Zakon o provedbi uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti koji je objavljen u "Narodnim novinama", broj 54/13. od 7. svibnja 2013. Ovaj zakon stupa na snagu s danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Na području cijelog sustava socijalnog osiguranja, pa tako i mirovinskog osiguranja, primjenjivat će se uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti na državljane država članica EU, što znači i na hrvatske državljane. Te uredbe ne mijenjaju hrvatske propise o mirovinskom osiguranju, već ih samo koordiniraju s nacionalnim mirovinskim sustavima drugih država članica te zamjenjuju 18 dvostranih ugovora (od ukupno 25) o socijalnom osiguranju koje RH primjenjuje s državama članicama EU/EEA. U EU ne postoji jedinstvena granica godina života i rada za odlazak u mirovinu već svaka država članica EU to određuje za sebe.

Uredbe će zamijeniti dvostrane ugovore sa sljedećim državama: Austrijom, Njemačkom, Slovenijom, Slovačkom, Češkom, Nizozemskom, Luksemburgom, Italijom, Bugarskom, Belgijom, Mađarskom, Francuskom, Poljskom, Velikom Britanijom, Danskom, Švedskom, a naknadno (kad se ispune diplomatski uvjeti) i s Norveškom i Švicarskom koje nisu države članice EU, ali primjenjuju uredbi EU na tom području. Na snazi će ostati ugovori sa sljedećih sedam država koje se sa stajališta EU smatraju tzv. "trećim državama". To su: Australija, Kanada, Quebec, Makedonija, Bosna i Hercegovina, Turska, bivša SR Jugoslavija (do sklapanja odvojenih

ugovora s Crnom Gorom i Srbijom).

Ako je osoba navršila mirovinski staž samo u Hrvatskoj, na nju se neće primijeniti uredbi EU, već samo hrvatski mirovinski sustav. Temelj za primjenu uredbi je element inozemnosti na razini EU, a da bi se primijenili ti propisi potrebno je da se za osobu, koja se kretala ili se kreće u različitim državama članicama EU, primjenjuje ili se primjenjivalo nacionalno zakonodavstvo s područja socijalne sigurnosti dviju ili više država članica EU. U odnosu na mirovine, to znači da se zbraja mirovinski staž navršen u dvije ili više država članica radi ostvarivanja prava na razmjerni dio mirovine iz svake države članice u kojoj je osoba navršila razdoblja mirovinskog staža. Visina mirovine ovisi o uplati doprinosa tijekom radnog vijeka.

Zahtjev za mirovinu građanin EU podnosi u državi u kojoj živi ili u kojoj je posljednjom radio, a ta je država onda odgovorna za obradu zahtjeva i prikupljanje podataka iz svih zemalja u kojima je osoba radila.

HZMO je na temelju Zakona o provedbi uredbi EU za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti nadležan za tri područja:

- za mirovine
- za doplatku za djecu i
- za određivanje zakonodavstva države članice na osobe koje se kreću u EU.

Doplatku za djecu do sada je bilo moguće ostvariti samo u nacionalnim uvjetima prema Zakonu o doplatku za djecu i on se nije mogao isplaćivati u inozemstvo. Sada će se u slučajevima u kojima je obitelj povezana radom ili prebivalištem s više država članica EU na doplatku za djecu primjenjivati uredbi EU, uz mogućnost zbrajanja razdoblja prebivališta za uvjet od tri godine prebivališta i mogućnost isplate u inozemstvo.

Određivanje mjerodavnog zakonodavstva

odnosi se na situacije kada se poslodavac nalazi u jednoj državi, a radnik, državni službenik, pomorac ili transportno osoblje u drugoj državi članici, ili kada samozaposlena osoba obavlja djelatnost u jednoj državi, a privremeno obavlja poslove u drugoj državi članici. Uredba određuje pravilo da se na jednu osobu u određenom razdoblju primjenjuje zakonodavstvo samo jedne države članice, pa će HZMO donositi odluke o primjeni hrvatskog zakonodavstva prema pravilima određenim uredbama. Inače, za taj dio je do 30. lipnja bio nadležan, prema dvostranim ugovorima o socijalnom osiguranju HZZO, a od 1. srpnja 2013. bit će nadležan HZMO.

Ako se umirovljenik seli u državu u kojoj nema umirovljenička prava, u tom slučaju mora se javiti državi u kojoj ima zdravstveno osiguranje kako bi, zajedno s obitelji, ostvario pravo na zdravstveno osiguranje u državi boravka, koje se iz matične države prenosi na državu boravka. Ako umirovljenik ne prima mirovinu u državi u kojoj živi, za njegovo zdravstveno osiguranje nadležna je država u kojoj je najdulje radio, bez obzira na to gdje živi.

**OD 1. SRPNJA 2013.
PAPIRNATA RADNA KNJIŽICA
ODLAZI U POVIJEST**

U skladu s odredbama Zakona o radu, od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj Uniji radne knjižice se više neće izdavati – tako se od 1. srpnja 2013. ukida radna knjižica kao javni dokument.

Poslodavci su dužni svakom radniku, u roku od tri mjeseca vratiti radnu knjižicu, a sve podatke o osiguraniku važne za ostvarivanje mirovinskih i drugih prava vodit će nadležna služba Hrvatskog zavoda za mirovinskog osiguranja u obliku elektroničkih zapisa.

PREGLED BROJA KORISNIKA I PROSJEČNIH SVOTA MIROVINA U LIPNJU 2013.

VRSTE MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA U KUNAMA UMANJENA ZA POREZ I PRIREZ
I. KORISNICI MIROVINA PREMA ZAKONIMA O MIROVINSKOM OSIGURANJU*		
starosna	508049	2.447,52
invalidska	243523	1.967,16
obiteljska	236421	1.868,95
UKUPNO	1128276	2.205,63
II. HRVATSKA VOJSKA prema Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba (DVO, PS i OSO)		
starosna	2449	4.663,27
invalidska	8831	3.188,15
obiteljska	727	3.606,32
UKUPNO	12007	3.514,34
III. KORISNICI MIROVINA KOJIMA JE MIROVINA ODREĐENA PREMA ZAKONU O PRAVIMA HRVATSKIH BRANITELJA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI		
Najniža mirovina (čl. 31. st. 3. ZOPHBDR)**	440	2.424,12
invalidska	58406	5.063,68
obiteljska	13920	6.781,70
UKUPNO	72766	5.376,38
IV. KORISNICI MIROVINA OSTVARENIH PREMA UGOVORU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I BOSNE I HERCEGOVINE O SURADNJI NA PODRUČJU PRAVA STRADALNIKA RATA U BOSNI I HERCEGOVINI KOJI SU BILI PRIPADNICI HRVATSKOG VIJEĆA OBRANE I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI - HVO ("NN", broj 2/06.)		
invalidska	6328	2.789,47
obiteljska	587	3.094,89
UKUPNO	6915	2.815,40
SVEUKUPNO (I+II+III+IV)	1219964	2.411,09

NAPOMENA: * Prosječne mirovine (I.-IV.) umanjene su za porez i prirez prema Zakonu o porezu na dohodak (NN, br.177/04.), osim obiteljskih mirovina prema članku 9. stavku 1. točki 7. i članku 53. stavku 2. Od obrade mirovina za lipanj 2010. (isplata u srpnju 2010.) primijenjen je Zakon o izmjenama i dopunama zakona o porezu na dohodak (NN, br. 80/10.), a od obrade mirovina za veljaču 2012. (isplata u ožujku 2012.) Zakon o izmjenama i dopunama zakona o porezu na dohodak (NN, br. 22/12).

** Najniža mirovina priznata prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN, br.174/04.), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2005.

KORISNICI MIROVINA I VISINE MIROVINA, PREMA VRSTAMA MIROVINA U LIPNJU 2013.

SKUPINE SVOTA MIROVINA	M I R O V I N A							
	UKUPNO		STAROSNA		INVALIDSKA		OBITELJSKA	
	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA
0	1	2	3	4	5	6	7	8
do - 500,00	89707	238,38	55163	230,80	18461	257,60	16083	242,31
500,01 - 1.000,00	98775	771,18	52079	762,93	18356	755,76	28340	796,31
1.000,01 - 1.500,00	132027	1.279,04	59300	1.283,59	35074	1.296,58	37653	1.255,53
1.500,01 - 2.000,00	239845	1.802,39	102458	1.798,94	73384	1.803,07	64003	1.807,11
2.000,01 - 3.000,00	313965	2.452,32	183027	2.481,16	66558	2.419,20	64380	2.404,58
3.000,01 - 4.000,00	161377	3.440,47	120101	3.451,98	22286	3.397,15	18990	3.418,54
4.000,01 - 5.000,00	58084	4.409,82	46468	4.412,13	6319	4.395,79	5297	4.406,21
5.000,01 - 6.000,00	20658	5.431,49	17273	5.441,94	2014	5.418,03	1371	5.319,61
6.000,01 - 7.000,00	8725	6.418,51	7739	6.416,99	763	6.433,07	223	6.421,42
7.000,01 - 8.000,00	3456	7.365,41	3140	7.369,78	277	7.298,31	39	7.489,75
veće od - 8.000,00	1657	8.980,44	1584	8.977,22	31	9.098,29	42	9.015,21
UKUPNO	1128276	2.205,63	648332	2.417,97	243523	1.967,16	236421	1.868,95

NAPOMENA: Od mirovine za siječanj 2012. (isplata u veljači) primjenjeni su zakoni: Zakon o dopuni zakona o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (NN, br. 114/11), Zakon o dopuni zakona o mirovinskom osiguranju (NN, br. 114/11) i Zakon o dopuni zakona o mirovinskom osiguravajućim društvima i isplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje (NN, br. 114/11).

NAKLADNIK: HZMO - Središnja služba
UREĐUJE: Odjel za odnose s javnošću

A. Mihanovića 3, 10 000 Zagreb
www.mirovinsko.hr

Za nakladnika: Srećko Vuković
Urednica: Marica Imprčić-Jurić
Grafički uredila: Maja Kos

Lektorica: Davorka Harasim
e-mail: urednistvo@mirovinsko.hr
fax: 01/4595-168